

**FYSIKA filosofická / Filosofie FYSIS / Filosofie LOGU / Meta-FYSIKA / Meta-FYSIKA „nová“
/ Pisteologie filosofická / Logologie filosofická**

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2008](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2008](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 17. 5. 2008
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 17. 5. 2008

**FYSIKA filosofická / Filosofie FYSIS / Filosofie LOGU / Meta-FYSIKA / Meta-FYSIKA „nová“ /
Pisteologie filosofická / Logologie filosofická**

Už v osmdesátých letech jsem v soukromých seminářích vykládal o nutnosti revize resp. nové koncepce staré aristotelské trojice tzv. teoretických filosofických disciplín (představujících podle Aristotela tzv. první filosofii), a dal jsem jim jména, vždycky s malým předběžným upřesněním. Na místě Aristotelovy „matematiky“ jsem užil jména „logologie“ ve smyslu filosofie LOGU, na místo Aristotelovy „fysiky“ jsem postavil filosofii FYSIS s názvem „fyseologie“ (snad lépe než „fysiologie“), a posléze Aristotelovu „theologii“ jsem vlastně spíš odmítl než reinterpretoval, protože místo „bohem“ či „božskými věcmi“ se nová disciplína měla zabývat „ryzí nepředmětností“, kterou jsem – to je pokud jde o název věc konvence – ztotožnil s Pravdou s velkým „P“ na začátku. A protože ve své chápání Pravdy vycházím nejen z Rádla a z dlouhé „české“ tradice (kam ovšem náleží i Angličan Petr Payne, a která začíná nejpozději v pozdním Židovstvu, tedy s kořeny nejen mimo oblast Čech, ale i mimo Evropu, tedy s kořeny ne-evropskými), volil jsem pojmenování nejspíš na první poslech dost matoucí, totiž „pisteologii“ (protože v mém pojetí je „alethologie“ filosoficky nemožná). V písemné podobě příspěvku věnovaného Milanu Balabánovi jsem se o tom dost letmo zmínil nedlouho před listopadovým „převratem“ 1989 a umístil jsem tento text jednak v 3. čísle ještě samizdatové Reflexe, která o rok později vyšla také veřejně tiskem, a zahrnul jsem tento text již také do prvního vydání „Filosofie a víry“ (1990). Tam jsem také nezačínal své nové chápání termínu „metafyzika“ ve smyslu dvojice filosofických disciplín „logologie“ a „pisteologie“, které v mém pojetí musí být chápány jako fundamentálně odlišné od „fyseologie“ – a tedy jako stojící svým zájmem i svými postupy a metodami „vedle“ (META, jen v jistém upřesněném smyslu „za“) filosofie „FYSIS“. Tento spíše pouze nadhozený a nedopracovaný rozvrh může být (a asi bude muset být) poněkud přepracován, ale je nutno ho mít na mysli přinejmenším jako výzvu a úkol. Filosofická „fysika“ by se měla zabývat především tzv. pravými jsoucnými (čili pravými událostmi), tj. takovými „reálnými“ skutečnostmi, které kromě své předmětné stránky, která je pro ně charakteristická, mají také svou stránku nepředmětnou, která zakládá a garantuje jejich vnitřní sjednocenost (vnitřní integritu, tj. „pravost“ – to je také nepřilíh vhodné, protože zavádějící pojmenování – asi bude nutno je časem změnit). Do sféry „logologie“ by potom náležela vedle matematiky včetně geometrie atd., a samozřejmě vedle klasické i matematické či symbolické logiky také jakási „nová logika“, která by se týkala „pravidly“ myšlenkové práce s intencionálním nepředmětem, tj. s myšlenkovými modely „událostí“ čili událostního dění. A filosofická „pisteologie“ by možná jen dočasně a přechodně (ale možná dokonce provždy !) mohla jakoby nahradit „alethologii“ nebo se aspoň stát jakousi úvodní disciplínou k ní, a to do té doby, než se podaří v potřebné šíři a propracovanosti ustavit a systematicky uplatnit (uplatňovat) „nepředmětné myšlení“ aspoň na úrovni blížíící se současné úrovni myšlení „zpředměťujícího“ (tj. redukuujícího „konkrétní skutečnosti“ na pouhé „vnějškovosti“).

(Písek, 080517-1.)